

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politeisni i kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. augusztus 3.

Broj 32. Szám.

Próti dragini,

kak sze z-politicsni krôgov csütj da, nôvi zâkon scsêjo delati, toda po szklepi miniszterszke konference, sze tâksi zâkon scsê predlo'ziti pred parlament. Té zâkon má cîl strofati vsze tiszte, kí z obcsno potrebnimi dugoványami drâgocso delajo i tê kí dugovány potreben národ na svoj haszek vöponücati scsêjo. Ka je tâksi zâkon 'ze dávno potreben büo, tó sze nam je 'ze dávno kázalo, csi pa je prisla tá ideja tak prekeszno, má szvoj vzrok i obednim szvojo ténjo.

V polodelszkoj, kmetskoj dr'zévi szmo, stero nê indusztriya, nê kaj poszebnoga drûgoga vzdr'záva gori, kak pa jedine i szamo kmeta znojnatno i zûlnatno, trûdapuno delo. Zâto nâsz pa more boleti tûdi i tê nâjménsi vdârec, nê szamo kí sze kmeti dá, nego i tûdi kí sze namenyáva dati. Vdârci, kí szo sze kmeti z ráznyi zâkonami 'ze dáli, szo itak obcsütlívi bíli, ali tak obcsütlívoga zâkona, kak namenjeni próti dragini, sze mogôcse escse nê prineszo. Miszliti ka bôde za kmeta krivicsen, ár sze scsê prineszti vezdaj, gda je kmetski pridelek od popláve vnicseni, csirávno ka rávno za kmeta bi 'ze dávno potrebnö bílô, csi bi sze tâksi zâkon prvle prineszao, ár je cêna indusztriálnoga blága v szvojoj viszikoszti nê mêla granice.

'Zitnica Jugoslâvije, Baranya, Bácska i Slavonija, je od popláve vnicsena. Vszê kmetski pridêkov cêna, zvün 'zivine, je logicsno, da sze more zvisati. Ka szo kmetski pridêki 'zivlenszka potrebscsina i na pomirjenyé szirmaskoga národa, urâdnikov (csi szo nyim 'ze plâcso pobili) i delavcov je potrebnö, da je tê dugovány cêna niszika, zâto je potreben tâksi zâkon, kí predpise mero cên, kí naj falêse pré'zivilêne zagvûsa onim, za stere sze dr'záva szkrbeti má. Kmet, kí je na szvoj szamoten túzen sors obszójeni, on pa naj trpi, odkêc bôde vzeo placslívo szredsztvo za one bremena, kí szo bílé po vezdásnyi i po 'ze prvêsi predpízaj na nyega nalôzëna, zâto brige niscse nenoszti. Naszprôtno, pridêjo z nôvimi zâkonami, kí ga escse bole potêziti májo cîl.

Szvetlo je, ka je té zâkon namenyávani próti kmeti i tó za-

volo vnicsenoga pôva, kí bi dragini vzrok mogao bidti. Szvetlo je pa têmele, ár na tisztoj miniszterszkoj konferenciji, na steroj szo sze od toga zakona tanacsüvali, szo szí pogücsávati tûdi i odtoga, kak bi bílô mogôcse dati po fâl interesi tabrikantom, obrtnikom i tr'zcom kredit, gda kmeta niti z ednov recsjöv nê naprêprineszli, geto je dobro znâno, ka je kmet dnesz rêszam v tézkoj vérsztvenoj krízi. Nigdar je nê büo tak potreben kredita po fâl interesi, kak ga je potreben dnesz. I nameszto toga, ka bi sze nyemi na pomôcs priszkozsilô, sze nyemi dén za dnê-

vom vecs tézkoacs vecs bremeni nalága.

Vsze té okolnoszti dájo potrditi, ka sze v nasoj kmetskoj dr'závi dela szamo próti kmeti i za kmetske z-cecávce. I ka je té namenjeni zâkon tûdi nê za nyega, nego próti kmetskomi interesi, sze bôde vidlo v prakszi, pri zvršávanyi pôtom oblâsztni orgánov. Doszêmao szo ga nê prineszli, niti sze nê bojúvali próti z-cecávanyi kmeta z morálnov dúznozstjov i zâkonom, ali vezdaj po poplávi, vezdaj próti nânikojidôcsemi kmeti szo dôbili volô prineszti, — zâkon próti dragini.

Erôsen javul a frank Zürichben.

Poincaré kedden terjeszti a minisztertanács elé a nemzetvédelmi bonok és egy évnél rövidebb lejáratu kincstári utalványok törlesztési pénztárának megszervezésére vonatkozó javaslatát. Poincaré e hét folyamán tanácskozni fog a pénzügyi szakértô bizottság tagjaival is a valuta stabilizálásáról.

Poincaré álláspontja szerint a frank stabilizálási árfolyamának végleges megállapításáról majd csak akkor lehet szó, ha a pénzügyi javaslatok megszavazásának hatása alatt a frank eléri azt az árszintet, amely az államhitelbe vetett bizalom jelentékeny megnövekedésének megfelel. Ha az az árnívó minden mesterséges befolyástól menten kialakult, akkor megindulhat a vita a frank stabilizálási árfolyamának megállapításáról.

Zürichi jelentés szerint Poincarének az a bejelentése, hogy a frank árfolya-

mát a mainál magasabb árszinten fogja stabilizálni és a pénzügyi javaslatok első részének gyors megszavazása hétfőn erősen megjavította Zürichben a frank árfolyamát. A kora reggeli órákban erős spekulációs kereslet mutatkozott a francia frank iránt, úgy hogy a szombati 12.60-as árfolyammal szemben hétfő délelőtt 12.70-es nyitás után a frank ugrásszerűen 13.30-ig javult. Ez a hatalmas árnyereség délfelé realizására készítette a spekulációt, úgy hogy a francia frank zárlatig 13.17-ig morzsolódott le. A belga frank és a lira csendes üzletmenet mellett hétfőn alig változott.

Az esti órákban a nemzetközi devizapiacokon zürichi paritásban a következőképen jegyezték a frankvalutát: Páris 13.67, (hétfői zárlat 13.17), Brüsszel 13.40 (zárlat 13.35), Milánó 16.95 (zárlat 16.80).

Franciaországban megkezdődött a nemzetközi békekongresszus.

A reimsi székesegyházban hétfőn fogadták a hatodik nemzetközi demokratikus békekongresszus résztvevőit, akik a világ minden részéből érkeztek Franciaországba. A vendégek tiszteletére szerdán Amiensben, csütörtökön Rouenban, pénteken Párisban volt az ünnepélyes fogadás. Párisból az Étempes melletti Mervillebe mennek a kongresszus résztvevői és ott kezdődnek meg a kongresszus tulajdonképeni munkálatai, amelyek augusztus 29-ig tartanak.

A nemzetközi békekongresszuson a világ minden részéből 2—4000 pacifista vesz részt, köztük kilencszáz német. A kongresszusra szóló meghívót száztizennégy francia politikus

— miniszter, szenátor és képviselő — irta alá, köztük Heriot, Painlevé és Caillaux. Briand a Quai d'Orsay-n fogadja a kongresszus résztvevőit és a kongresszus elnöke Marc Sagnier képviselő lesz.

Az ugynevezett nemzetközi hónap első hete észak franciaországi köruttal telik el, a második héten nemzetközi felvilágosító és művészeti előadásokat tartanak, a harmadik hétre esik a kongresszus ülészése és végül a negyedik héten Párisban és környékén rendeznek kirándulásokat. A kongresszust augusztus 29-én nagy ünnepséggel fejezik be.

Je vsze mogôcse?!

Právjio i proszijo, da sze naj pomága na od povôdni poneszrecseni lûdê. Tô je vszâkoga csloveka dúznozst do bl'znýega. Edno pitanye osztâne szamo odzajaj: Prekmurszki národ, kí je tûdi prizadeti od jeszenszke povôdni, szprotolesnyega vno'zina de'zôvja i zavolo brezdelnoszti za zimo, komi i nekelko more pomâgati?!

Kak je tó mogôcse, ka sze nisterni kanâli, potocje itd. v nisternom passi z dr'závnm penezom dájo csiszititi, nikâki, lasztniki obpotocsi parcel szo pa strofani zakaj szo potoke nê z-csisztiti te, gda nikâki szí niti nemiszlijo na csiscsenyé, zavolo kí doszta polâ more rávnocs zavolo necsiscsenyé od vodê trpeti. Vezdaj ali morejo z-csisztiti vszi odpotocsi vertovje naednok na lásztno, re'zijo, ali tak kre kmetski kak kre grascinszki zemliscs z dr'závnm penezom, nê je pa mogôcse dr'závni szamo za grofovszki, nê pa tûdi za kmetski dobrobit nûcati. — Agrarni interessenti szo tácsaszno tûdi rávnotak odpotocsi lasztniki zemliscsa, kak vszâki drûgi, zâto sze nyi tûdi tak ticsejo vszê vugodnoszti i obveznoszti, kak vszâkoga drûgoga. Kak je szamo eden tao Ledave csiscsen z dr'závnm penezom, tó bi radi zvedli i zvemo.

Vsze blâgo i pridêlek je falêse pôsztalô, zâto je tûdi dácsa, — vszê vrszt — véksa posztála . . .

Urâdnikom je zménsana plâcsa, i tó praj zavolo velke povôdni v dr'závi, za podporo poneszrecsenim. Tô je rêszan veliki dobicsek za dr'závo, tóda za poneszrecsene, ali escse bi bole bílô, csi bi vszi posztlanci z dobre vôle popûsztili meszecsno tríjezero dinárov z dvanâjszetjezero dinárszke meszecsne plâcse, tak koncsibár za edno létno dôbo. Miszlimo ka tém bole z-ide kak tem sziomaskim urâdnikom. Kelko bi pa minisztri léko dáli?! Ja z-drûgoga penez je léko darüvati . . .

V dalmâciji bôde szilno zvršený agrârne reforme zâkon i rávnotak obcsinszke volitvi. Nam v Peekmurji pa szamo vsze obezsajo, nedâjo nam pa nika . . .

Právjio lûdjé, ka zdaj doszta dávczni urâdov mámo v Prekmurji. Pa je tó ja nê isztina. Ka doszta vzeme urâdov mámo, tó 'ze sztoji, ár vszi jemléjo odnâsz nê ka bi dávali.

Mi a hasznunk

abból a harcból, melyet viv egymásközt az új prekmurjei párt és a régi Klekl-párt. Hogy ők egymásnak szemrehányják a tétlenséget és hazugságokat, arra bizony senki sem kíváncsi, de nem is dicséri meg őket ezért egyiket sem. Annak sem örül senki, hogy kérdésekkel vigasztalják meg a gyötrődő népet „ki az oka annak a bajnak” és „hol keresendő a hiba”, meg „kinék áll kötelességében orvosolni a bajt”, mert biz isten annak kellene tudnia mindezeket, ki a politikában aktív részt venni kötelességévé tette.

Magyar, szlovén és vend lapokban sirja el mindenik panaszát, viv szócsatát a másikkal Prekmurje minden nyelvű és rangu halandója tudja meg és értse meg, min is veszekednek és mit magyaráznak ki „mije fáj a szegény Prekmurecnek”. Pedig hát erre igazán senki sem kíváncsi, sem arra hogy milyen koncon veszekszenek, sem arra, hogy mije fáj a Prekmurecnek, mert azt mindegyike maga tudja a legjobban. Itt csak gyógyítani kellene a sajtó sebeket, itt csak segítség kellene a szenvedő népnek. Pedig hát ezt egyikük meg azért nem teheti, mert egyiknek nincsen még módjában, másiknak ellenben módjában áll, de nem is hallgat rája senki, s nem ad semmit neki.

Érdekes a vitájuk a felett is, melyikük mi módon kaparinthassa magához a magyar nyelvűek ezreit, kik oly elhagyatottan vannak a sorsra bizva minden támasz nélkül. Egyikben van bizalma és reménye a magyarságnak, de a másikkal szemben bizony-bizony már régen elvesztette volna, ha lett volna is neki, amit kötve

hiszük, akármily szép szavakat is intéznek hozzájuk ma — magyarául.

Ebben az érdekes vitatkozásban csak annyit akarunk mondani mi, hogy a magyarság vegyen példát az erdélyi magyaroktól. Ez a példa azonban nemcsak a prekmurjei magyarokra, hanem a jugoszláviában lakó összes magyarságra vonatkozik. Az erdélyi magyarság sokkal nagyobb számot képvisel, mint a jugoszláviában lakók, s mégis mindaddig míg a saját pártjuk kebelében „az erdélyi magyar párt”-ban voltak szervezkedve s onnan sirták el panaszukat, ott próbálták szerencsét egy két mandátumra szert tenni s bajukra orvosságot találni, sehogy sem sikerült nekik, sőt annál inkább tartották és bélyegezték őket „államellenes elemek”-nek. Most mikor ezt belátták, hogy nem tudnak elérni semmit, az új választások alkalmával paktumot kötöttek az erős kormány-

zópárttal, melynek révén most elegendő számú képviselőhöz jutottak s egyenlő polgári jogokhoz, de még kellő számú magyar iskolához is. Többet értek tehát el így egy választás után, mint eddig hét év alatt összesen.

Hiábavaló tehát a vita, hiába a civakodás, mely gyengíti prekmurje összeségének erejét. Tette van szükség és bizonyítékra, mely összetartásban rejlik. Ahogy pedig az erdélyiek nem tudtak elérni taktika nélkül semmit, épúgy nem fognak elérni semmit a prekmurjeiek, mert senki más nem ad semmit, ha tehetségében állana is, mint a kormány. Ellenzékben kiabálni szép dolog, de csak akkor, mikor a jó sors bőbeszédűvé teszi az illetőt. Mikor azonban küzödni kell, segíteni magán mindenki szeret, s így segíteni Prekmurje népén is kutya kötelessége minden Prekmurecnek, s nem marakodni bizonyos koncon, — a politikai győzelemért.

Ujabb harcok Tetuan környékén.

Tetuan környékén hétfőn megkezdődtek az újabb hadműveletek a felkelő törzsek ellen.

A gondosan előkészített katonai operációk valószínűleg hosszabb időt fognak igénybe venni, mert a felkelők száma több ezerre rug, a terep pedig igen nehéz.

Az olaszok diadalmenettel várták a Norge hőseit.

Nobile ezredes és a Norge olasz legénységét Nápoly lakósága hétfőn diadalmenettel fogadta. Az északsarki expedíció

A francia és spanyol csapatok egész Sesuánig akarnak előnyomulni, azonban a cél csak a felkelő törzsek lefegyverzése, nem pedig újabb területek meghódítása és remélik, hogy ezt sikerülni is fog elérni.

résztevői délután egy órakor a Biancamano gőzösön érkeztek Nápolyba. A legtöbb lap Gibraltárig küldte ki tudósítóját a Norge

hősei elé és a lapok már napok óta előkészítették az ünnepélyes fogadtatást az Északi Sark hősei számára.

Nápolyból két léghajó és több repülőgép indult a Biancamano elé és Nobile ezredes part-raszállásának pillanatában virágos hullt a repülőgépekről a gőzös fedélzetére. A parti erdők ágyulóvésekkel, a kikötőben levő hajók pedig szirénabugással üdvözölték Nobile ezredest és társait, akiket Nápoly főpolgármestere üdvözlő beszéddel fogadott, majd Nobile ezredes virággal diszitett autón éljenző százerek sorfala között a városházára hajtatott.

Megszakadtak a csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások.

A magyar-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások megszakadtak és Nikl Alfréd a magyar delegáció vezetője kedden este Budapestre utazott, hogy új instrukciókat kérjen a kormánytól.

Hir szerint a csehszlovák delegáció a minimális vámtételek ellenében jelentékeny kedvezményeket követel, amelyek megadására a magyar kiküldötteknek nem volt felhatalmazásuk.

Glászi—Hirek.

— Krojaški in čevljarski tečaj. Skupna obrtna zadruha v M. Soboti naznanja krojaškim in čevljarskim mojstrom, da se začne krojaški tečaj dne 17. augusta t. l., čevljarski pa nekaj

Az okos férfi.

Irta: L. K.

A fürdőhelyről vezető országúton egy ur sétált a szomszédos falu felé. Nem volt már fiatal ember, de karcsu termete és angolos, egészséges arcszíne ifjunak tetszett az elnyűtt fenyesek, betegek számára berendezet apró sétányok és öreges házak között, amelyek összekuporodva lógtak a hegyoldalon. Nem is a tüdejét jött kijavítani; egyike volt ama céltudatos gavalléroknak, akik az asszonyok fürdőhelyeit járják és a szent egészség fényében ragyogva aratnak diadalokat. Azt mondták róla, hogy nőhódító, még pedig a finomabb fajtából, amely az ész, az ügyesség és taktika fegyverével jut győzelemhez.

Amint az országúton ballogott az idegen ur tényleg azon gondolkodott, hogy fogja magát ma viselni. Mert meg kell jegyeznünk, hogy e téren lelkismeretessége és üzleti szelleme mintaszerű volt. Ha szívbéli ügyei

voltak, mindig előre megrajzolja magának tervét, betartotta annak minden részletét, ha kellett: tudott szenvedélyes lenni, ha kellett: hideg maradt, de soha taktikai hibát követett el s a játszmát becsületesen nyerte vagy veszítette el. A mai probléma kétszeresen nehéz volt: egyrészt mert akivel szemben állott tartózkodó, félénk és ideges asszony volt, másrészt, mert úgy érezte, hogy e hónapban át tartó küzdelemben nemcsak az esze, de a szíve is érdekelve volt.

Szeme előtt felvonult a különös viszony minden mozzanata, kezdve attól a percztől, mikor a márványhideg, szép asszonynyal először akadt össze egy ebéden, a mai napig, ahol végre temérdek küzdés, tettetés és óvatosság után arra tudta bírni, hogy a szomszédos faluban találkozzanak és egy pillanatra kezét szorítsanak. Az asszony eleintén megvetette, később mintha gyűlölte is volna a férfit, jól lehet erre oka nem volt, s csak lassan szövődött köztük valami bizonytalan kötelék, amelyről a gavallér azonban

sosem tudta, melyik pillanatban foszlik ismét szerte. Soha még asszonynyal szemben ennyi önmegtartóztatásra, akaratra és hidegségre szüksége nem volt, okossága örökkön próbára volt téve, s ma valami elégtételfélét érzett elgondolva, hogy a háboru jelentékeny ütközetét fogja megnyerni. Ez a várni tudás, az ész és a nyugodt ravaszság diadala volt. A gavallér összegezve lelki számadásait, meg volt elégedve működésével, s szinte csodálta önmagát, hogy ennyire következetes tudott maradni.

Megnézte óráját, még negyedórányi ideje volt. A falu körül sovány rozsföldek huzodtak, odébb piszkos birkanyáj legelészett. Lassan arra felé sétált s azon gondolkodott, mennyire félreismerik a szerelem és az ész viszonylatát az emberek. Lelki érzelmekkel sohasem hódíthatta volna meg a szép asszonyt, az okosság azonban győzelemhez segítette; maga a szív csak anyag, amelyből a művészet farag klenódiomot. A szerelem nem buja kert, amelynek gyümölcsei maguktól

hullanak ölünkbe, nemes csatátér az, ahol a hadvezér tudása a nyers erőszak fölött áll. Szíve boldogan rezzent meg annak tudatára, hogy ez eszközök övéi, hogy soha vad szenvedélyét közvetlenül nem mutatta, és a gavallér most jókedvűn mosolyogva nézte a birkanyáj pásztorát, aki bundájára feküdvé furulyázgatott kóczyos kucsájának.

Idomtalan, hosszú, félig magyar, félig tót legény volt, akkora csontokkal mint egy tölgyfatörzs és széles, durva ábrázattal, amelyet mintha bárdal faragtak volna ki. Mikor megpillantotta az idegen urat, egy ideig szájtátva bámult nyakkendőjére, azután felugrott subájáról és megemelte zsiros kalapját.

— No, hogy megy a sorod? — kérdezte az ur a fürdőhely felé nézve. Már hat óra elmúlt, de az uton csak egy lassan mozgó csendőrszuronya látszott.

— A legény kezébe vette kalapját és vigyorgott.

— Hát van e szeretőd? — kérdezte a gavallér valami gondolattársulás révén. (foly. köv.)

sa poznej, opomina zadruga vse pri-
dete mojstre, da se kak naj prle
ajo vpisati pri imenivanoj zadrugi.

Načelstvo.

— **Tolvajija.** Julius 28-ga szo
eznáni tolvaji gorivtrgnoli v D.
endavi inv. barake trafiko i szo
ecs kak 5000 din. vrédnoszti
phána, cigaretov i semplnov pa
00 din. gotovi pènez odneszli.

— **Neszrecsa.** Vescsici szo
zo zídali pri sterom sze je
st podro i Horvát Stevan dela-
ec tak neszrecsnó szpadno doli,
szsi je nogó v gléznyi potro.
ripelali szo ga v M. Szoboto v
olnico.

Szomoru nap.

ajd ha hull a lomb a fárul,
alldogálva, csendesén;
öld mezőn a fű lesárgul,
virágot hervadástul
ár nem óvja semmi sem . . .

ajd ha árva lesz a tájék,
madár is utra kél;
bérces erdők sudarán még
gy-két ősz napsugár ég
néha sóhajt fel a szél . . .

ajd ha néma lesz a róna,
ligetben siri csend;
játási tündér takarója:
libábjá, eltűnt róla
még csak egy madár se zeng;

akkor, akkor jöjj el értem,
alkal, mint az éj ha száll;
melyben annyi bút átéltem,
edd magadhoz fáradt éltem
edd magadhoz — ó h a l á l l

mint a lombhoz, mely aláhull,
mint a dalhoz, mely kihal —
ételemhez is úgy járulj:
sendbe vigy el a világrul,
é kísérjen semmi zaj.

rejts el engem, hogy ne lássa
oha senki siromat . . .
ány az élők zokogása —
lomb helyett nő lombnak mása,
al helyébe más fakad! —

T. E.

— **Betörés.** Mult hó 28-án
meretlen tettesek betörtek a D.
endayai hadirokant egyesület
arak trafikban, honnét 6—7000
in. értékben trafikot, bélyeget és
00 din. készpénzt vittek el.

— **Jugoszlávia** új vatikáni
övete Rómába érkezett. Dr.
limics, Jugoszlávia új vatikáni
övete kedden Rómába érkezett.
az új vatikáni követ kinevezésé-
vel megszűnt a Jugoszlávia és a
vatikán között már egy éve tartó
gyetlenség.

SLU'ZBENO.

»Gospodin Ministar Vojske
Mornarice sa Dj. Br. 119.9 od
juna te godine izdao je sle-
eće naredjenje :

Povodom jednog ranijeg ob-
šnjenja Ministarstva Spoljnih
poslova, u vremenu dok pitanje
prijemu u naše državljanstvo
odanike sa ranije teritorije Au-
trougarske monarhije, nije još
bilo rešeno, nitije pitanje opcije
bilo potpuno završeno, doneto

je bilo od strane ovog Ministar-
stva pod Pov. F. Dj. Br. 19778
od 11. X. 1921. god. naredjenje,
po kome su se mogla pozvati,
na regrutaciju i uputiti na odslu-
ženje roka sva ona lica koja su
dorasla za vojnu obavezu i ima-
ju prava opcije, a nalaze se na
teritoriji Krune Sv. Stevana, koja
sada pripada našoj Kraljevini,
ako izjave da hoće služiti u na-
šoj vojsci i tu izjavu smatrati
kao opciju za naše državljanstvo.

Prema ovome naredjenju
prešao je izvesan broj ovakovih
i proveden kroz kadar, pa čak
ih ima koji su po odsluženju
svog djačkog roka i položenog
propisnog ispita proizvedeni u
čin rezervnog oficira.

Dotični pak, smatrajući ovu
svoju prijavu i službu u kadru
kao opiciju nisu se naknadno
prijavljivali, te sad Ministarstvu
Unutrašnjih dela, kao nadležno
za prijem u naše državljanstvo
sporim im prava nato.

Kako su ovi dovedeni u ne-
zgodan položaj, jer su u svojoj
domorodnoj zemlji izbrisani iz
državljanstva a u naše nisu prim-
ljeni, to da bi se pitanje njho-
vog državljanstva kod nas rešilo,
a po sporazumu sa Ministarst-
vom Spoljnih poslova i Minis-
tarstvom Unutrašnjih dela.

Naredjujem : Da Koman-
danti Vojnih okruga sva ovako-
va lica koja su u duhu ranijeg
naredjenja Pov. F. Dj. Br. 19778
od 11. X. 1921. odslužila kod
nas svoj rok u kadru, a nisu se
ranije javljala za naše državljan-
stvo, niti su još primljeni ka na-
ši državljani, pozovu da vsaki
za sebe podnese naknadnu mol-
bu Ministarstvu Unutrašnjih dela,
sa pozivom na ovo naredjenje i
u molbi pored ostalog izjave :
gde su i kada služili u našoj
vojsci i koji čin u istoj imaju,
pa će se sporazumno izmedju
Ministarstva Unutrašnjih dela i
ovog Ministarstva doneti rešenje
o njihom prijemu u naše držav-
ljanstvo. Srezki poglavar : Li-
povšek.

Cepljenje proti škrlatici.
Epidemija škrlatice v Prekmurju
je vsled koncentracije bolnikov
v izolirnici v Murski Soboti kon-
čana. V srezu Murska Sobota
se do sedaj v tem mesecu ni
pojavi nobeden novi slučaj več.
Iz Sreza Dolnja Lendava pa so
bili v tem mesecu do sedaj še
sprejeti v izolirnico v Murski
Soboti posamezni slučaji dne 4.
8. 9. in 10. julija, in sicer iz
občin Ivanci, Dobrovnik in Ko-
bilje.

Ker ni izključeno, da pride
v jeseni do novih škrlatnih obo-
lenj — sezona za škrlatice je
namreč pomlad in jesen — opo-
zarja se ljudstvo, da je edino
sredstvo za zatiranje škrlatice

varstveno cepljenje, in sicer tri-
kratno cepljenje v posledicah
od 6 do 8 dni. Enkratno ali
dvakratno cepljenje ne zaščiti
otroka pred obolenja.

Kakor se je do sedaj izka-
zalo, ni povzročilo cepljenje no-
benega resnega motenja zdravlja
razen malenkostnih oteklin na
mestu ubodljaja in tu pa tam
nekoliko povišane temperature.
Cepljenje je torej brez vsake ne-
varnosti za življenje — trikrat
cepljeni otrok pa je po današ-
njem stanju zdravniške vede za-
varovan za celo življenje proti
škarlatici.

Higijenski zavod v Ljubljani
je uvedel cepljenje v vseh obči-
nah v Prekmurju, da zajezi na-
daljno širjenje te nevarne otroš-
ke bolezni.

Privedite torej svoje otroke
polnoštevilno k trikratnemu cep-
ljenju, da zavarujete svoje otroke
pred škrlatice, to zavrato mor-
rilko nedoraslih otrok, ki je lefos
zahtevala mnogo žrtev. Srez. pogl.
Dr. Giančnik.

SPORT.

HAZENA.

S. K. Ptuj : S. K. Mura.

V nedeljo dne 8. t. m. ob
3 uri popoldan se bo vršila na
igrišču S. K. Mure revanžna pri-
jateljska hazena tekma med ime-
novanima družinama. Z ozirom
na dejstvo, da je S. K. Ptuj zo-
pet poklical v življenje hazeno in
da je v izredno dobri formi,
vzbuja prireditev veliko zanimanje.

Naše hazenašice že dolgo
časa nismo videli igrati proti
tujim klubam na domačem zele-
nem polju, to pa vsled škrlatice
ter radi slabega vremena.

Po tej veliki počitnici so
naše hazenašice takoj povabili v
Maribor i Ptuj kjer so v obeh
slučajih zmagovitno prišle domo.
V nedeljo nastopi Mura v znatno
izpremenjeni postavi, ki vsekakor
preseneča, vendar pa bodo kjub
temu znale naše mlade hazenaši-
ce sigurno častno zastopati barve
svojega kluba, ter tako potrditi
dober sloves, ki ga vživa družina
Mure. Upati je, da bo nudila
naši športni publiku mnogo užit-
ka. Tekmo sodi savezni sodnik.

S. K. Ptuj : S. K. Mura.

Vasárnap e hó 8-án vendég-
szerepel nálunk Ptuj város haze-
na csapata és d. u. 3 óraker
mérkőzik hazena csapatunkkal.
Ptuj csapata most elsőizben ját-
szik nálunk és nagyon jó játé-
erőt képvisel. A sarlachjávány
miatt már nagyon régóta nem
láttuk hazenánkat játszani. A jár-
vány után az egyik vasárnap
Mariborban majd pedig Ptujban

mérkőztek és mindkét esetben
győzelemmel tértek haza. Mura
ez esetben változtattott felállitás-
ban vesz részt a küzdelemben,
az új kapusunknak ez lesz az
első nyilvános szereplése. A mér-
közést szöv. bíró vezeti.

*

Az S. K. Mura mult szom-
bati családi táncestélye elsőran-
guan sikerült. Nem tudjuk elégé
hangsulyozni, hogy ehez a siker-
hez elsősorban Csiszár Miklós
okl. mérnök mesés zongorajátéka
jutatott bennünket, akinek ez uton
mond az egylet vezetősége hálás
köszönetet. A hangulat annyira
jó és derűs volt, hogy még az
idősebb sportbarátok is vigan
járták a passe-doublet, shimmi-
fox stb. modern táncokat . . .

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: aug. 7.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 310—350
» » 'Zito—Rozs	» 200—
» » Ovesz—Zab	» 170—
» » Kukorica	» 175—
» » Proszó—Köles	» 200—
» » Hajdina	» 255—
» » Szenő—Széna	» 50—80
» » Graj—Bab csres.	» 370—
» » zmésan—vegyes bab	» 150—
» » Krumpli	» 60—
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—I.óherm.	» 2100-2500

BENKO: aug. 7.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv. } Bika	} elősúly	6—	7— 8— 8-25
Telice } Űsző		5—	6— 7— 8—
Krave } Tehén		1-50.	3— 5— 6—
Teoci } Borju		9—	10—
Szvinyé—Sertés			— 15—
Mászt I-a—Zsirl-a.			22— 30—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			— 25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56.50
100 Kor. Budapest	= »	0.178
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1.67
1 lira	= »	2.25

Zürichben 100 Din = 9.14 sfrk.

Naznanilo.

Naznányam p. obsinszti, ka
szam moja trgovino razsиро z
manufakturnim blágom. Z málim
dobícskom bõdem odávao po fál
cèni najbõgse plátno vszè vrszt,
kak plátno za szrakice, oblèko,
rõbce, za blazine, kaktüdi vszè
vrszt krátko blágo, stofe, ceige
itd. Proszim záto, da me pri toj
prilíki obiscete i od nisziki cèn
sze oszebno zогvüsate.

Z postüvanyom :

SKERLÁK VILMOS
trgovéc v Moscsanci.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din.
i dávek. Pri vecskrat popuzst.

Rökopiszi, ki sže ne szhránijo i ne vrnéjo sže
poslajo:
Reditelsztvo i oprávnistvo Mörszka Krajina
M Á R K I S E V C 4 br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegközt és nyilttér 150, rendez-
1- apróhirdetés 0-70 Din és az illeték-
Többszörinél engedmény.

Buzatermelésünk hanyatlása.

Általános a panasz, hogy buzatermés átlagaink az utolsó évtizedben erősen megcsökkentek és ez természetes következménye a mai rabló és egy oldalú gabonatermesztő gazdálkodásunk, mert aránylag kevés takarmányt termesztünk, a kenyérgabonát jórészt a külföldre visszük, a helybeli fogyasztásból származó emberi ürüléket nem használjuk fel trágyázásra és így a nálunk előállított istálló trágyával nem pótolhatjuk azt a tömördek foszfor-sav mennyiséget, a melyet a tömeges gabonatermeléssel a talajból elvonunk. Ezt a hanyatlást tünteti fel dr. Popovich Emil egyik előkelő német szaklapban megjelent cikkében, amely szerint mig Németország buzatermése 1880-tól 1910-ig öt éves átlagokban kat. holdanként 896 kg.-ról 1145 kg.-ra emelkedett, addig nálunk 1901-től 1910-ig ugyancsak öt éves átlagokban 722 kg.-ról 671 kg.-ra csökkent.

Hát ez bizony sajnos állapot, a melynek igazságát még csak el sem tagadhatjuk. Hogy pedig ezt a termés csökkenést csak a talaj foszfor-sav éhsége okozza, bizonyítja az a körülmény, hogy csak a buzatermés-átlaga csökkent, ellenben a jobb megműveléssel és az erőteljesebb istálló trágyázással a tavasziak legfőként azonban a répa és a vetett szálás takarmány termése tetemesen emelkedett. Így pl. a nyolcvanas évek tíz évi átlagához képest az árpa termésátlaga 615 kg.-ról 740 kg.-ra, a cukorrépa 107 mázsáról 131 mázsára, a takarmányrépa 123 mm.-ről 159 mm.-ra, a vetett takarmány széna termése pedig 16.8 mázsáról 29 mázsára. De szaporított a takarmánytermő terület is, úgy, hogy a kapás és szálás takarmánytermés évi átlagban 93 millió mm.-ről 178 millió mm.-ra emelkedett és ennek folyamánya ként az istálló trágyatermelés is tetemesen gyarapodott. A buzatermésátlagok csökkenését tehát nem a fekete ugartartás csökkenése, avagy a gyengébb istálló trágyázás és fölületesebb talajművelés okozta, hanem egyedül és kizárólag csak az egyoldalú buzatermeléssel bekövetkezett foszfor-sav kizsárolás. —

Megismerve a buzatermés-átlagok hanyatlásának okát és így megállapítva a talajbetegségének diagnózisát, a baj orvoslásának módszerét is könnyen megtalálhat-

juk. És ez a szuperfoszfátosítás. Oly hazai gazdaságokban, a hol a baj okát idejekorán felismerték és annak gyógyításaként évek hosszú során át szuperfoszfátosították, sikerült a buzatermés átlagát 12, az árpát 13—14, a cukorrépa pedig 160—200 mázsára fokozni. A tengeri és a szálás takarmányok termése ugyancsak hasonló arányokban emelkedett. Egészben véve pedig a szuperfoszfátosítás legalábbis annyi tiszta hasznot adott, mint a mennyibe a szuperfoszfát beszerzése került, de a hol azt állandóan alkalmazták, a tiszta haszon a beszerzési ár két és háromszorosa volt.

A termések fokozásának módszere tehát nyilvánvaló. — Tessék tehát azt alkalmazásba venni, mert a mai nehéz viszonyok között jövedelmezőleg gazdálkodni szuperfoszfátosítás nélkül, szintén képtelenség. —

Egy jó karban levő
motorbicikli
jutányos áron eladó, ugyan-
ott férfi vagy női bicikli
kölcson kapható, órákra vagy
egész napra.

P. FLISAR műszaki üzlete
Berger-ház (főtér)
MURSKA SOBOTA.

EDNA
mlatilna garnitura
! 6 HP, nôva z ml-
tidvov sže vugodno !
oddá. — Vecs v
Prekmurszki Tizskarni
MURSKA SOBOTA.

Mlinarszki vucsenec
sže taki gorivzeme pri
Mlin Puconci
molnár inasnak erősebb fiu
felvétetik.

Jobb hazból való fiut
mészáros tanoncnak
felvesz **KEMÉNY MARKO**
Murska Sobota.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a t.
vevőinket, hogy üzletünket
Slovenska-ulicában levő saját
helyiségünkbe helyeztük át.
Brata Šiftar in Hahn.

Vsáki práznik, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svira
ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játszik BARANYA.

**VELIKA Meolic NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ**

Ne sajnálja az időt

se a fáradságot és győződjön meg szemé-
lyesen, hogy a legszebb Párisi és
Bécsi kalapmodelok és kalapujdonsá-
gok legjutányosabb árban csak A. KI-
RÁLY dívatáru kereskeésébe kaphatók.
Szalma kalapok backfischok részére 50
120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek
részére 75—175 Din.-ig. Szalmakala-
pok gyermekek részére 40—65 Din.-ig.
Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt
elkészülnek. Mindenemü kalap alakítá-
sok úgy mint formáztatás, átvarás és
festés a legpontosabbban és a legolcsób
árban készítetik. Ugyan itt nagy vá-
laszték női és gyermek harisnyákban,
kötények, bluzok pipere cikkek min-
denemü kötött áruban. Állandóan nagy
választék megtekinthető, minden vétel-
kényszer nélkül.

Szolíd árak! Pontos kiszolgálás!
A. KIRÁLY
trgovina s klobuki, perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA (főr tér Berger-féle ház)

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da bom imel
že za prihodnjo šolsko leto v zalogi

šolske knjige
za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem,
učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri več-
jem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN
trgovina s papirjem in knjigami
v MURSKI SOBOTI.

K odaji je
v Murski Soboti

lepa zidana hiža, obsztojécsa
z 4 szobe, kühnya, spajz i
mala klet, velki ograd za
zelenjavo i szadovnim drev-
jom. — Pozvediti pri

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél
Murska Sobota.

Eladó

Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4
szoba, konyha, éléskamra és
kis pincéből. A házhoz szép
nagy veteményes kert sok
gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet

Érdeklődni lehet

Érdeklődni lehet